

HARSTAD HISTORIELAG

Leder: Asbjørg Raanes, Kveldrovegen 35B, 9407 Harstad

Telefon: 77 og 27 90/906 97 715 – e-post asbjorg.raanes@gmail.com

Sekretær: Torny Nikolaisen, tlf. 77 07 73 50/959 20 783 – e-posttornnik@online.no

Til medlemmene i Harstad Historielag

Årsmøte 2013

Tid: Onsdag 26. februar 2014, kl. 19.00

Sted: Sør Troms Museum, Trondenes

DAGSORDEN FOR ÅRSMØTE

1. Åpning og konstituering:
 - a) Godkjenning av innkalling og sakliste
 - b) Valg av møteleder
 - c) Valg av møtesekretær
 - d) Valg av to stemmeberettigede personer til å underskrive protokollen
2. Årsmelding for 2013
3. Regnskap for 2013 m/revisors merknader
4. Kontingent
5. Innkomne forslag – jfr. Annonse i Harstad Tidende og Hålogaland avis 30.01.2014
6. Vedtektsendringer
7. Arbeidsplaner for 2014
8. Budsjett for 2014
9. Valg

Programinnslag etter årsmøtet:

Terje Holtet stiller spørsmålet: *Hvem tror du at du er?*

Refleksjoner omkring slektsforskning med noen utvalgte kildeeksemplere.

Servering (kr. 100.-)

2. ÅRSMELDING FOR 2013

a) Styret i Harstad Historielag har i beretningsperioden bestått av:

Styreverv:	Navn:	Valgperiode:
Leder:	Asbjørg Raanes	2013-2014
Styrerepresentant:	Rigmor Fuhr	2013-2015
«	Frode Bygdnes	2012-2014
«	Gunnar Ag	2012-2014
«	Tore Einar Johansen	2013-2015
Vararepresentant:	Sigurd Stenersen	2013-2014
«	Vidkunn Eidnes	2013-2014
«	Karin Kingswick Jusnes	2013-2014
Revisor:	Kristian Holst	2013-2015
«	Gregus Stornes	2013-2015
Valgkomite:	Torill Bille	2013-2015
«	Harald Isachsen	2012-2015
«	Gunvor Rasmussen	2013-2016

Styret konstituerte seg og valgte Frode Bygdnes til nestleder og Gunnar Ag til kasserer. Sigurd Stenersen har hatt redaktøransvar for «Årbok for Harstad». I redaksjonsgruppa satt også Bjørn Hall-Hofsø, Frode Bygdnes, Tore Einar Johansen, Rigmor Fuhr og Torny Nikolaisen, som er både Historielagets og Årbokas sekretær.

Styrets virksomhet:

Styremøter:

Det har vært avholdt 10 ordinære styremøter og flere telefonmøter/uformelle møter etter behov.

Medlemsmøter:

Det ble gjennomført 4 medlemsmøter, inklusiv årsmøte.

20.02.2013: Årsmøtet ble holdt på Trondenes Historiske Senter (THS), med enstemmige valg og støtte for saker som kom opp. Etter den formelle delen av årsmøtet holdt *Hans Jørgen Nilsen* kåseri om «*Samfunn/stat(s)-kirke i et historisk perspektiv*»

18.04.2013: Medlemsmøte på THS. Tore Einar Johansen kåserte over temaet «*Harstad-identiteter*» og fikk fram gode minner hos tilhørerne. Det ble også gitt en kort orientering fra foreningen «Byen Harstads venner» (BHV) og fra «Fortidsminnesmerke-foreningen».

17.10.2013: Tore Einar Johansen viste rundt i THS utstilling «*Russefangeleiren på Trondenes*» og fortalte om dokumentasjon som utstillingen bygde på. Det var sterke opplevelser.

Forfatter Halvor Fjermeros tok over samme tema, men fra en annen vinkel. Han beskrev prosessen bak beslutningen om å åpne gravene til russefangene i nord – «*Operasjon Asfalt-de sovjetiske massegravenes skjebne i Norge*». Foredraget bygget på boka «*Med lik i lasten*», ei bok han ga ut i 2013.

27.11.2013: Medlemsmøte på THS. Sigurd Stenersen presenterte årets Årbok for Harstad, som har større omfang enn tidligere og med et variert og spennende innhold. Godt oppmøte av medlemmene (nærmere 90 stk.), som sikret seg egen Årbok og flere til presanger.

Videre fikk vi to interessante, foredrag med fellestemaet «*Harstad under krigen*». Harald Isachsen fortalte om motstandsgrupper som opererte i og rundt Harstad under krigen 1940-45. Foredraget bygde på hans nye bok «*De risikerte livet*».

Baard Borge hadde fått tilgang til arkivmateriale fra bl.a. Tyskland, med oversikt over NS-medlemmer i Harstad og omegn, i perioden slutten av 1930-tallet og fram til 1945. Han fortalte om enkeltskjebner, hendelser under krigen og resultater fra rettsoppgjøret.

Turer

Søndag 26.05.2013 – Tur til Elgsnes:

I et nydelig vårvær tok historieinteresserte medlemmer turen til Elgsnes. Hallstein Kristiansen fortalte levende om gamle og nyere historiske hendelser og viste til minner i landskapet. Det var over 70 personer som i tillegg til historisk påfyll, også kunne nyte bålcaffe på tunet til vår dyktige vert. *Se Historielagets Hjemmeside www.harstadhistorielag.no og Årbok for Harstad 2013.*

Lørdag 24. og søndag 25. august 2013 – Kirunatur:

Kirunaturen ble planlagt og delvis guidet av Terje Holtet. Transporten var en kombinasjon av buss og tog. På toget fra Narvik fortalte guiden Steingrim Sneve om rallartiden, jernbanebygging, krig og ikke minst om store planer for videreutvikling av både malm- og persontransport. Turen gikk gjennom en fantastisk natur. Det var omvisning på Vassijaure stasjon, omvisning og lunsj i Abisko og middag med overnatting på Ferrum hotell i Kiruna. Neste dag omvisning i Kiruna, guidet tur ned i LKABs visningsgruve og videre til Jukkasjärvi, med bl.a. en flott opplevelse i ishotellet, orientering om stedets vakre kirke og om den kjente presten Læstadius. Retur søndag med stopp ved krigsminnet ved Jernvannet og ankomst Harstad ca. kl.22.00. Også denne turen gikk i strålende vær og med 26 fornøyde deltakere på turen. Men på grunn av få påmeldte måtte styret fram til siste dag vurdere om det var økonomisk forsvarlig å gjennomføre turopplegget.

Representasjon

Harstad Historielag er medlem av Troms Historielag og Landslaget for lokalhistorie. I tillegg kommer en rekke invitasjoner til konferanser, ønske om å engasjere seg i ulike saker osv.

- *Årsmøte i Troms Historielag (THL) var lagt til Nordreisa.* Frode Bygdnes og Asbjørg Raanes deltok. Bygdnes er også styremedlem i THL. Årsmøteprogrammet var allsidig, med vekt på det finske innslaget i folk og kultur i nordområdene. Det var også lagt inn besøk på et godt bevart handelshus på Hansnes, som kan anbefales som turmål for lokallag. Været var ikke på sitt beste og sjåfør Bygdnes hadde en stri tårn bak bilrattet.
- Troms historielag og Spansdalen historielag inviterte til kystsamisk seminar i Spansdalen 1-2.11.2013. Tema: Kystsamisk i et forsknings-historisk perspektiv. Fem forskere fra universitet og høyskoler ga en god innsikt i folkevandring og språkutvikling på Nordkalotten. Frode Bygdnes og Asbjørg Raanes deltok på seminaret.
- Troms Historielag inviterte også til åpent «minnekurs» på Statsarkivet i Tromsø. Hvordan finne fram i statsarkivets dokumenter? Fra HHL deltok Frode Bygdnes.
- *Troms historielag* la inn i årsprogrammet sitt en vandring i Tore Hund og Asbjørn Selsbanes fotspor. Harstad og Bjarkøy historielag var satt opp som vertslag.

- Tore Einar Johnansen, i samarbeid med Frode Bygdnes la ned et stort arbeid for å synliggjøre vikingtiden på Trondenes. I tillegg la de planer om å tilby en «byvandring» i Harstad. THL utsatte turen til 2014, men Frode Bygdnes gjennomførte en vandring langs sjøen i regi av Forskningsdager, i samarbeid med Trondenes Historiske Senter og Høgskolen i Harstad.
Se Troms Historielag på hjemmesiden www.tromshistorielag.no

Landsmøtet for «Landslaget for Lokallhistorielag (LLH)» var lagt til Rosendal 01.06.2013.

- Harstad historielag valgte Frode Bygdnes som delegat og Tore Einar Johansen som observatør til landsmøtet i LLH. Da observatørene ikke får stemmerett, stilte Bygdnes for Troms historielag og Johansen ble dermed delegat for Harstad. En delegat kan bare representere ett lag. Til landsmøtet ble det lagt fram utredning for store organisatoriske endringer inkl. navneendringer. Flere av forslagene fra styret var vedtektsendringer som krever 2/3 flertall. Landsmøtet delte seg på midten angående forslagene fra ledelsen. F.eks. ønsket flertallet nytt navn på organisasjonen, men delte seg deretter på flere ulike navneforslag. Ett av forslagene som fikk kvalifisert flertall, var benkeforslaget fra Troms om kontingentøkning. Flertallet ønsket en sterkere landsledelse.
- Etter at landsmøtet var over og delegatene kommet hjem, meldte den gjenvalgte ledelsen at de ikke kunne arbeide etter landsmøtets vedtak og innkalte derfor til ekstraordinært landsmøte i november. Flere lokallag boikottet dette. Styret la møtet til en torsdag oppunder adventstida, noe som også gjorde det vanskelig for mange lokallag å delta.
Frode Bygdnes reiste for Harstad historielag. Styret fikk ikke endret navnet, men fikk redusert kontingentøkningen og endret organisasjonsstrukturen. Nå får lokallag som Harstad bare stille som observatør. Det er bare regionlagene som har delegatstatus.

Annet:

- Troms fylkeskommune startet i 2012 opp et 3-årig prosjekt med registrering av krigsminner, kalt «Krigsminnelandskap Troms 1940 – 1995». Vidkunn Eidnes er HHLs representant.
- Gunnar Ag deltok for HHL på Norges Kulturvernforbunds fagkonferanse i Oslo med tittel «100-årsjubileum for kvinners stemmerett i Norge».
- Harstad kommune inviterte HHL til å delta på et kurs i forbindelse med kommunens prosjekt «imella». Harstad har valgt *Generalhagen* som sitt prosjekt. Fra HHL deltok Gunnar Ag. Prosjektgruppa skulle komme fram med forslag til forbedring av en «sliten park». Fylkeskommunen har bevilget 200 000.- til prosjektet, under forutsetning av støtte fra Harstad kommune.
- Styremedlemmene har stått på ekstra for å selge Årboka gjennom «stand» under festspillene, salg fra butikker og salgsrunder i sitt nærmiljø.
- Sigurd Stenersen og Asbjørg Raanes har skrevet flere søknader til Harstad kommune om økonomisk støtte til flere mindre prosjekt, men fått avslag. Det gjelder bl.a. utvikling av

materiell til byvandring, mulighet for å sette opp info-tavler i forbindelse med historiske hendelser m.m.

- Konkursen hos NOTABENE utløste et stort økonomisk tap for Harstad Historielag. Frivillige organisasjoner yter et betydelig «gratisarbeid» til beste for lokalsamfunnet. Felles for Historielagene er at de forvalter lokalhistorie, både som informanter i samtiden og gjennom årbøkene gjør stoffet tilgjengelig for fremtiden. Salg av årbøker er ofte den eneste inntektskilden, ut over medlemskontingent.
- Styret ved Gunnar Ag og Frode Bygdnes forfattet et fellesskriv sammen med Kvæfjord, Ibestad, Bjarkøy, Tjeldsund og Troms Historielag, først rettet mot bostyret i DNB og så mot banken, men fikk ingen respons på sin søknad/anmodning om kompensasjon for tapet.

- Harstad Historielag hadde 134 medlemmer i 2013.

Dette er en oversikt over noe av det Harstad Historielag jobber med, for å ta vare på byens små og større historiske saker og hendelser, samt løfte fram personer og historier som fortjener oppmerksomhet. Videre forsøker vi å sikre at antikvariske hensyn blir ivaretatt ved framtidig utvikling av byen.

Alle styremedlemmer og varamedlemmer står på og gjør en solid innsats for Harstad Historielag.

Hver enkelt fortjener en stor takk.

Harstad, 10.02.2014

Styret for Harstad Historielag

v. leder Asbjørg Raanes